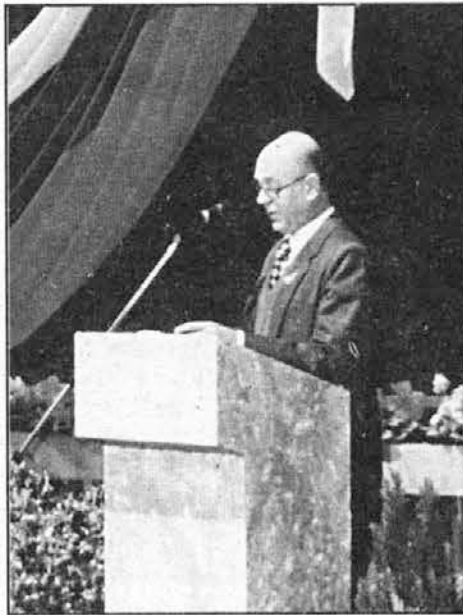

ARR. JURE VOMBERGAR

Vse blagoslove tebi, Slovenija!

Slavnostni govor ob proslavi državnosti v Slovenski hiši

Nedvomno je šlo za vseslovensko množično akcijo. Vendar so v dunajski parlament prispelle le tiste peticije, ki so jih poslali neposredno ali preko Gradca in Celovca, tiste pa, ki so jih poslali iz Ljubljane, so končale neznano kje. Besedilo peticije, katero so podpisovali Slovenci leta 1848 je bilo naslednje:

Vaše c. k. veličanstvo!

U najvišjim razglasu 25 maliga travna t.l. u 4 \$ je usem narodam avstrijskiga cesarstva obljubljeno, de se jih narodnost in jezik ne imata pritiskavati. Prepričani, da naša narodnost in jezik se ne moreta razviti, če Slovenci raztreseni ostanejo in če se jih jezik u šole in u kanclije ne uvede, prepričani dalje, da zjedinenje slovenskih krajev z nemško zvezo ne samo našo narodnost u nevarnost bi pripravilo, ampak tudi celo cesarstvo oslabilo, smo mi podpisani Slovenci na svetli prestol vašiga c. k. veličanstva sledeče prošnje položili:

1. de bi se u treh gubernijah: ljublanski, graški in teržaški raztreseni slovenski narod u eno kraljestvo pod imenom „Slovenija“ s svojim deželnim zborom sklenil;
2. de bi se slovenski jezik u šole in u kanclije uvedel; in
3. de se Slovenija z nemško zvezo ne zjedini.

Značilnost programa ZS je v njegovi utemeljenosti na etničnem, naravnem, ne pa na zgodovinskem pravu. Starejše zgodovinske pisane je bilo namreč vajeno deliti evropske narode na „državotvorne“ in „historične“ ter na tiste, ki to niso - sem pa je prištevato tudi Slovence kot kmečko ljudstvo brez višjih družbenih plasti, ki naj ne bi bili sposobni osnovati lastne države. Vendar je marčna revolucija 1848 dosegla, da smo bili Slovenci s strani avstrijske države upoštevani kot enoten narod z enim jezikom (za to ima zasluge predvsem že pred letom 1848 umrli koroški Slovenec Urban Jarnik): uradni list so tiskali v slovenščini, šole so imele enotne čitanke, slovenščino so kot predmet začeli učiti v srednjih šolah. Najpomembnejše pa je, da je program ZS postal trajna slovenska zahteva za naslednjih 150 let. Kot pravilno ugotavlja Lojze Peterle, je program ZS svetla in znanilska točka slovenske zgodovine, katere vsebina še ni izčrpana.

Nadaljevanje prihodnjic

Izpolnjen zadnji pogoj za Slomškovo beatifikacijo

V Vatikanu je bil 3. julija dopoldne konzistorij, na katerem so obravnavali 13 odlokov Kongregacije za zadeve svetnikov. Drugi od 13 odlokov se nanaša na škofa Slomška, šesti pa na priznanje mučeništva kardinala Alojzija Stepinca.

Gre za uradno priznanje čudeža in zadnji odlok pred beatifikacijo, sledita le še datum in kraj razglasitve, je sporočil tiskovni urad Slovenske škofovske konference. Konzistorija se je udeležil tudi mariborski škof dr. Franc Kramberger s sodelavci. Kdaj in kje bo uradna razglasitev Slomškove beatifikacije, še ni znano; o tem bo odločil papež, ni pa izključeno, da bo ob slovesni razglasitvi škofa Slomška za blaženega papež znova obiskal Slovenijo.

Karel Smolle spet v dunajskem parlamentu

Leta 1996 je koroški politični delavec Karel Smolle kandidiral na listi Liberalnega foruma, v katerem je bila vključena slovenska Enotna lista. Takrat je bil prvi neizvoljeni kandidat liste. Ker pa je zdaj odstopil poslanec omenjene povezave, je prosto mesto pripadlo Smolletu in ga bo zasedal dobro leto in pol do konca mandata.

Karel Smolle je že bil v avstrijskem zveznem parlamentu in sicer od leta 1986 do 1990, ko je kot predstavnik Enotne liste bil izvoljen za Zelene. Obkrat je obred zaprisege potekal dvojezično, v slovenščini in nemščini.

Karel Smolle je kot novi poslanec v avstrijskem parlamentu slovenskemu zunanemu ministru Frlecu predstavil predlog ustavnega določila, ki bo kmalu vložen v avstrijski zvezni parlament in bo na podlagi pravice skupinske tožbe jamčil individual-

ne in skupinske manjšinske pravice. Predlagano ustavno določilo se opira na 7. člen avstrijske državne pogodbe in ga v določeni meri dopolnjuje, zajelo pa bo vse avtonomne manjšine v Avstriji.

Karla Smolleja je 3. julija še sprejel predsednik DZ Janez Podobnik. Na pogovoru je sodeloval tudi predsednik komisije za Slovence doma in v svetu Marjan Schiffrer. Sogovorniki so poudarili, da bi bila zaželena pogostejša

posvetovanja s predstavniki Slovencev, ki živijo v Avstriji, ki bi zlasti še ob dejstvu, da imajo sedaj tudi svojega neposrednega zastopnika v zveznem parlamentu, lahko pripomogla k bolj zadovoljivemu približevanju Slovenije EZ. V tej konkretni situaciji lahko slovenska manjšina v Avstriji deluje kot most in pomoč pri oblikovanju slovenskih nacionalnih interesov znotraj evropsko oblikovanih kriterijev v EZ.

Slovensko-hrvaški odnosi

V zadnjih dneh so se odnosi s Hrvaško zaradi jedrske elektrarne zaostri. Hrvaška namreč ne plačuje tekoče porabljene elektrike (od petih milijard tolarjev, kolikor bi jih morala plačati letos, je plačala približno pol), za deset milijard tolarjev pa je neplačanih obveznosti iz minulih let.

Čeprav je mešani poslovni odbor JE Krško letos sprejel gospodarski načrt za leto 1998, ki je zajemal nakup in zamenjavo uparjalnikov, izdelavo varnostne analize in nakup simulatorja, hrvaška stran za to ni plačala še ničesar.

Še v tem tednu naj bi bila končana celotna finančna konstrukcija in kot je povedal gospodarski minister Metod Dragonja, bodo hrvaško stran obvestili o tem, koliko znaša 50-odstotni delež teh naložb. Če Hrvaška pri posodobitvi ne bo hotela sodelovati, bo Slovenija za projekt poskr-

bela sama, vendar bo to vplivalo na lastniško razmerje. Minister Dragonja je izjavil, da bo prisiljen sosedi prekiniti dobavo elektrike iz Krškega, če v 10 dneh ne bo mogoče priti do dogovora o poravnavi dolgov.

Generalni direktor Hrvaškega elektrogospodarstva Damir Begović je isti dan izjavil, da „Hrvaško elektrogospodarstvo Sloveniji ne dolguje ničesar. Smo solastniki nuklearke in plačujemo stroške proizvodnje“. Dolgove v višini 22,5 milijarde tolarjev pa je označil kot plod slovenske računovodske gimnastike.

Za neplačevanje obveznosti so verjetno krive izjemne finančne težave Hrvaškega elektrogospodarstva.

Slovenija je uradno zanikala pisanje hrvaških medijev, češ da podatki o dolgu niso točni. Podatke so znova preverili: dolg znaša okrog 22,5 milijarde tolarjev.

STRAN 3:

Slovenski državni praznik

Naša skupnost živi!

14. junija je bilo na Pristavi praznovanje očetovskega dne, opoldne pa je bilo družinsko kosilo z domačimi kolinami.

V četrtek, 18. julija je bil redni sestanek sanmartinske zveze mater in žena, katero vodi gospa Ani Podržaj. Sestanek je bil posvečen žrtvam revolucije v domovini.

Argentinski dnevnik „Clarín“ je 19. junija poročal o povratku na svoj dom Rodriga Romera, 13. letnega dečka, ki je med spopadom varnostne službe s tatovi (ki so napadli varnostnike denarnega zavoda v neki restavraciji v Castelarju) dobil strel v glavo. Bil je teden dni v nezavesti, naslednjih 18 dni pa so se zdravniki, psihologi, kinesiologi, fonoaudiologi in terapisti borili za njegovo življenje. Vse to zdravljenje je vodila in koordinirala naša rojakinja dr. Kati Rožanec. Po vidnih uspehih se je deček sedaj vrnil domov, bo pa še vedno pod nadzorstvom gospe doktor, ki je deležna veliko javnih priznanj in zahval.

V nedeljo, 21. junija, so v naših krajevnih domovih počastili naše očete, katerim so otroci in mladina pripravili prirsčne prireditve.

Isti dan je bila v Don Boskovem zavodu v Ramos Mejiji procesija presvetega Rešnjega telesa, katero je ob spremstvu naših dušnih pastirjev vodil delegat mons. Jože Škerbec.

V sredo, 24. junija, je bil v Slovenski hiši mons. Antona Oreharja duhovniški sestanek.

Isti dan je bila ob 20. uri prav tako v Slovenski hiši mons. Antona Oreharja šolska seja.

V četrtek, 25. junija sta veleposlanik RS prof. dr. Janez Žgajnar in soproga Tatjana priredila v svoji rezidenci sprejem ob praznovanju naše državnosti.

V soboto, 27. junija, je bilo v Slovenski hiši mons. Antona Oreharja praznovanje slovenske državnosti. Po sv. maši, katero je opravil delegat slov. dušnega pastirstva mons. Jože Škerbec, je bila v dvorani škofa dr. Gregorija Rožmana slavnostna akademija in prijateljska večerja. Po pozdravnih besedah predsednika Zedinjene Slovenije, gospoda Marjana Lobode je navzoče pozdravil veleposlanik RS prof. dr. Janez Žgajnar. Sledil je slavnostni govor

arh. Jureta Vombergarja. Nato je bil koncertni nastop prof. Ivana Vombergarja, podelitev priznanj zaslužnim rojakom (delegatu mons. Jožetu Škerbcu, č.g. Janezu Petku CM ter prof. Alojziju Geržiniču) ter besede arh. Marjana Eile-tza, ki je v imenu Slovenske kulturne Akcije predstavil razstavo devetih slovenskih slikarjev, živčih v Argentini (Ivan Bukovec, Asdrejka Dolinar, Helena Klemenc, Tone Kržišnik, Andrej Makek, Tilka Močnik, Adriana Omahna, Veronika Šprahakl ter Milan Volovšek).

Sledila je večerja, katero so letos pripravile žene s Pristave, pod vodstvom gospe Kristine Jerovšek ter Ivanke Golob.

Isti dan je frančiškanska sestra Kristina Grilj naredila večne zaobljube v kape-li San José Obrero v Reja Grande, Moreno.

V nedeljo, 28. junija, je bila po sv. maši v Našem domu Domobranska prireditev. Slavnostni govor je imel prof. Tine Vivod.

Isti dan je imela Zveza slovenskih mater in žena - odsek San Justo, družinsko kosilo. Prav tako na isto nedeljo, je naša skupnost v Carapachayu imela prireditev v spomin padlim domobrancem in slovenskega holokavsta, združeno z praznovanjem obletnice osamosvojitve Slovenije.

Argentinski dnevnik „La Nación“ je isti dan objavila zahvalo podjetja „La Mansión Aberg Cobo“ veleposlaniku RS prof. dr. Janezu Žgajnarju in soprogi, da sta v njihovih prostorih priredila sprejem ob praznovanju obletnice slovenske osamosvojitve.

V četrtek, 2. julija je imel zvezni odbor Zveze slov. mater in žena svoj redni sestanek. Sledil je razgovor o gospodinjstvu, katerega je vodila ga. Marta Jeločnik.

V soboto, 4. in nedeljo 5. julija so bile po slovenskih domovih in v Slovenski hiši volitve SKD - volili so se novi odbori po okrajih.

V nedeljo, 5. julija je bila v Slovenski hiši mons. Antona Oreharja Alojzijeve prireditve slovenskih šolskih otrok. Po sv. maši je bila igra „Zvezdica zaspanka“ v izvedbi Rožmanove šole.

Tisk. ref. Zedinjene Slovenije

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Lahko bi rekli: „tako v politiki kot v nogometu...“ Le da se v nogometu včasih najdejo nepristranski sodniki, ki napravijo red, če se igralci ne držijo pravil. V političnem življenju je pa težje najti take sodnike. Dokončno besedo ima narod vsaka štiri leta; če se tedaj zmoti, je treba pač potrpeti do prihodnjih volitev.

SIMULIRAN PENAL

Pisec teh vrstic ve, da včasih preveč fantazira. A tako je članek manj suhoparen. Zato je zanimivo primerjato zadnjo tekmo argentinske reprezentance s holandsko. Proti koncu igre genialni in iznajdljivi Ortega simulira penal. Ker mu ga sodnik ni priznal, nasprotni vratar pa ga pokaral, je nasilno reagiral. Ušoda je bila zapečaten.

Nekaj podobnega se dogaja s sedanjim predsednikom, ki je po svoje tudi iznajdljiv in genialen. Kako spretno suka „žogo“ in izigrava nasprotnike! In da bi dosegel zmago, simulira penal. Sklepa: nasilno mi ne pustijo do kandidature in spodnesli so me v mojem političnem zagonu. Dobro ve, da so pravila drugačna. Da ustava jasno določa: do tu in ne več. In zlasti, da je dogovor, ki je omogočil ustavno reformo, slonel na besedi: le še eno.

Nogometaša Ortego je je nepristranski sodnik opozoril, da tako ne gre. Menem pa si je zagotovil, da mu bo sodnik naklonjen. In tudi če bi nasilno reagiral v primeru, da bi ga kdo pokaral, bo sodnik gledal drugam. Nekako takšen je trenuten položaj argentinske politike.

Danes že malokdo dvomi, da bo Menem ponovno kandidiral. S svojo spretnostjo je izigral opozicijo in dosegel, da je zadeva dokončno prodrla v peronistično stranko, se razširila na družbo in postala vsakdanja stvar. Opozicija se ni znašla. Preveč je zaupala, da si predsednik sploh ne bo upal kaj takega poizkusiti. Zlasti bivši predsednik Alfonsin, ki je z olivovskim paktom odprl vrata drugi predsedniški kandidaturi Menema, je verjel v dano besedo. In končno, vsi so zaupali v jasno ustavno besedilo, ki določa, da je sedanja predsedniška doba že druga.

Predsednik je vse presnetil, ko je igral spretno igro, češ „to se mene ne tiče“. Tako je vse izgledalo le delo prenapetih fanatikov, ki jih nikjer ne manjka pa jih tudi nihče ne vzame resno. Opozicija, najprej razdeljena potem pa združena v Povezavi, je verovala v potrebo ponovne spremembe ustave, če bi Menem hotel znova kandidirati. Nihče ni resno jemal sodne poti preko vrhovnega sodišča, ki naj bi odprlo to pot „contra natura“, z ugotovitvijo da je ustavni tekst neustaven. To je bilo prepričanje tudi večjega dela političnih opazovalcev.

danes je jasno, da je pot preko vrhovnega sodišča odprta. Z vseh provinc federalni sodniki pošiljajo na zbornice in končno na vrhovno sodišče vprašanje Menemove kandidature. In izid lahko že naprej napovemo: 5 proti 4. Ne opoziciji ni uspelo pridobiti katerega izmed petih provladnih članov vrhovnega sodišča, ne vladi, ki je hotela, da bi vsaj še kdo drug pritegnil, da potvorba ne bi bila tako očividna. Zadnja beseda sicer res še ni izrečena, a kaj dosti drugače ne bo.

KJE JE NASPROTNIK

Nadaljujmo s to primerjavo z nogometom, ki je skoraj argentinska narodna igra, v kateri se izraža na neki način miselnost in življenje ljudstva. Povezava je na neki način podobna nogometni reprezentanci. Res se mora boriti proti močnemu nasprotniku. A dejansko je sama sebi največji nasprotnik. Nejasnosti, nekoordiniranost, nerazumevanje in pomanjkanje strategije napada so glavni vzroki, da je menemizem

izvedel tako uspešno ofenzivo.

A tudi že v sedanjem stanju ne najdejo prave smeri. Vsak dan lahko vidimo, kako glavna debata v sklopu povezave poteka o kandidatnih mestih za prihodnje volitve. Opozicija je zamudila priliko, da bi vsaj poskušala prepričati Menemu poizkus ponovne kandidature. Sedaj pa še zamuja priliko, da bi Menemu prepričljivo zaprla pot do nove predsedniške dobe. Če bo Menem končno kandidiral, a bo na volitvah poražen, to ne bo zasluga opozicije marveč dokaz, da mu je ljudstvo kot zadnji in najvišji sodnik pokazalo rdeč kartonček.

Predsednik se dandanes nahaja na najnižji stopnji priljubljenosti. Če bi bile volitve že sedaj, bi bil prepričljivo poražen. Tudi če bi opozicija nastopila ločeno, ne bi zmagal. A dobro vemo, da se ta težnja lahko sprevrže. Zato bi Povezava morala več sil polagati v lastno utrditev kot pa v medsebojni spor, v debato o taktiki, ki naj bi jo uprabili proti predsedniku, itd. Jačiti lastno kredibilnost in kazati notranjo enotnost bi bolj pritegnilo volilce kot pa medsebojni prepiri.

Poleg tega tudi v prestolnici sami, kjer so radikali na vladi, Solidarna fronta pa jih podpira, ne najdejo prave smeri. Že sama zadeva prostitucije kaže, kako daleč so od soglasja in stvarnega dojemanja vladanja. Kaže pa tudi na dejstvo, da jih kaj malo briga blaginja prebivalstva, kadar se podijo za nekimi ideološkimi dojemanjem svobosčin.

Glavno vprašanje opozicije se trenutno suče okoli predsedniškega kandidata. Nihče ne bi rad tega rešil na odprtih volitvah. Tudi tako nihče ne najde poti, kako priti do soglasja, ki bi prepričilo neprijeten in oster spopad. A ne Graciela Fernandez Meijide ne Fernando De la Rúa nočeta odstopiti od svoje kandidature. Čas pa teče in vsi zamujajo ugodne priliko.

KAJ PA DUHALDE?

Medtem pa je jasno, da bo predsednik, kakor hitro reši notranji problem in dokončno odrine guvernerja Duhaldeja (verjetno že na konvenciji 17.) pričel volilno kampanjo, usmerjeno v pridobitev izgubljene ugleda.

Omenili smo Duhaldeja. Javno sicer še vedno trdi, da je on edini resni peronistični kandidat in tudi da bo kot tak ostal, a dejansko v njegovem krogu že iščejo novih strategij za čas, ko bo Menem tudi formalno prevzel kandidaturu. Vsako možnost pobotanja je zavrgel pretekli teden, ko je po maši ob 24. obletnici Peronove smrti dejal: „Če bi bil danes Peron živ, ne vem, kaj bi rekel o Menemovi vladi“.

Duhalde je že večkrat uporabil peronistično pravovernost spričo Menemove liberalne „desviacije“, a zadnje čase ga je spretno predsednikova igra porinila na rob odločanja. Izgubil je veliko število zaveznikov v notranjosti države. Zadnji tak primer je provinca Mendoza, kjer sta se tako Arturo Lafalla kot bivši guverner Rodolfo Gabrieli izrekli za Menemovo kandidaturu. Oba sta bila do nedavnega smatrana kot Duhaldejeva navdušena zavenika.

Kaj storiti v teh okoliščinah? Nekateri menijo da bi bilo najbolje, da bi se utrdil v provinci Buenos Aires, nastopil na volitvah z lastno stranko in tako čakal boljših dni. A to ne bi šlo v Menemove račune. Brez Duhaldejevih glasov je tudi Menemova usoda zapečaten. Kaj si bo bistri predsednik izmislil, da bi užaljenega guvernerja pritegnil v svoje projekt? Opazovalci si zaman belijo glave. Ponudba podpredsedniškega mesta ne zveni stvarno. A ne prenašljivo se; čas bo prinesel odgovor na to vprašanje in še na marsikatero drugo. Medtem pa solidarno spremljajmo žalost argentinskega nogometnega sveta.

Zgodilo se je v Sloveniji...

POLETNA ŠOLA SLOVENSKEGA JEZIKA

Tradicionalna Poletna šola slovenskega jezika bo letos v Ljubljani od ponedeljka, 6. julija, do sobote, 1. avgusta. Na šoli učijo izkušeni lektorji z ljubljanske univerze, ki razvijajo sodobne metode poučevanja slovenščine kot tujega jezika. Prijavljenih je 120 študentov iz 29 držav z vseh celin. Tudi iz Argentine so štirje. Udeležencem so pripravili tudi pester spremljalni program: obiskali bodo državni zbor, Muzej novejšje zgodovine, časopis Delo, na ekskurzijah pa bodo spoznavali lepote in značilnosti Slovenije.

ZADNJA ŠTEVILKA JUTRANJKA

V zadnji številki časnika Jutranjik, ki je začel izhajati 4. junija letos, je direktor in glavni urednik Danilo Slivnik v uvodniku zapisal, da so ga „prodali premalo, da bi lahko z njim vztrajali v položaju neodvisnih in samostojnih založnikov“. Vendar, kot je ugotovil, „se morajo držati ekonomike, saj bi v nasprotnem ogrozili izhajanje tednika Mag“. „Jutranjik vsekakor ni bil idealen časopis ..., a bil je vsebinsko toliko konsistenten, da je zagotavljal temeljno informiranost,“ je še zapisal Slivnik v zadnji številki.

liki in dodal, „in ker pravijo, nikoli ne reci nikoli več, mi dodajamo, da se morda spet vidimo ob kakšni drugi priložnosti ...“. Odslej ima Slovenija (spet) pet dnevnikov - Delo, Dnevnik, Slovenske novice, Večer in (športno) Ekipo.

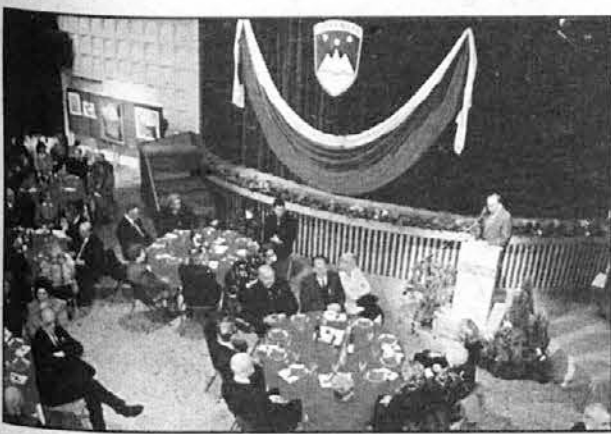
KUČAN PODELIL ODLIKOVANJA

Milan Kučan je 1. julija podelil državna odlikovanja. Srebrni častni znak svobode Republike Slovenije so prejeli: Elektroinštitut Milan Vidmar ob petdesetletnici, Gimnazija Ledina - nekdanje učiteljske v Ljubljani ob stotridesetletnici, Kmetijski inštitut Slovenije ob stoletnici ter Franc Košir za zasluge pri pripravah na osamosvojitve slovenske carinske službe.

8. LIKOVNA KOLONIJA SLOVENSkih SLIKARJEV IZSELJENCEV

Minister za kulturo Jožef Školč je 2. julija na Mostu na Soči odprl razstavo udeležencev 8. likovne kolonije slovenskih slikarjev izseljencev. Ta se je začela 23. junija in se je z odprtjem razstave tudi sklenila. Likovne kolonije so se udeležili slovenski izseljenski likovniki iz Evrope, obeh Amerik in Avstralije, med njimi tudi članica naše skupnosti iz Argentine Veronika Sparhakl.

PROSLAVA SLOVENSKE DRŽAVNOSTI V SLOVENSKI HIŠI

tuoza; vsi pa so bili izredno navdušeni nad njegovim umetniškim izvajanjem. Za konec je Vombergar dodal še kratko Improvizacijo.

Sledila je izročitev priznanj Zedinjene Slovenije za leto 1998 našim odlikovanim javnim delavcem. Predsednik ZS Marijan Loboda in tajnica Ivana Tekavec sta izročila slavnostne listine z obrazložitvijo ob ploskanju vseh prisotnih naslednjim javnim delavcem:

Prelat Jože Škerbec: „Za Vaše neu-

morno delovanje v dušnem pastirstvu za slovenske rojake v Argentini, za Vaše zasluge za ohranitev našega verskega tiska, kot urednik častitljive revije Duhovno življenje, za Vaš dolgoletni trud kot katehet v naših sobotnih slovenskih šolah in kot profesor verouka v Srednješolskem tečaju ravnatelja Marka Bajuka in za Vašo skrb za duhovno oskrbo slovenske skupnosti kot delegat slovenskih dušnih pastirjev.”

Župnik Janez Petek CM: „Za Vaš odločilen doprinos pri duhovni oskrbi rojakov v edinem strnjem slovenskem naselju v Argentini, Slovenski vasi pri Lanusu,

kot tudi za njen vsestranski razvoj in napredek, kot prvi predstojnik župnije Marije Kraljice, v okviru katere ste vodili gradnjo prve slovenske cerkve v Južni Ameriki, pa tudi Baragovega misijonišča, starostnega doma sv. Vincencija in drugih ustanov, kakor tudi za Vaše pomembno udejstvo vanje v katoliškem šolstvu.”

Prof. Alojzij Geržinič: „Za Vaše neu-

Odlikovancem preteklih let so se pridružili gornji prejetniki častne listine, ki so te zaslužili za svoje neumorno, dolgoletno in nesebično delovanje za Slovence v Argentini oziroma za ves narod.

Predsednik Slovenske kulturne akcije arh. Marjan Eiletz je nato opozoril na razstavo naših likovnih umetnikov (Ivan Bukovec, Andrejka Dolinar, Helena Klemenc, Tone Kržišnik, Andrej Makek, Tilka Močnik, Adriana Omahna, Veronika Sparhakl, Milan Volovšek) z besedami:

Kako lepo je počastiti narodni praznik naše in naših staršev domovine z lepoto besede, pesmi in podobe, treh glavnih strebrov naše kulturne žilavosti. Slovenska kulturna akcija je hvaležna društvu Zedinjena Slovenija, ki je želelo dati vsebino praznovanju tudi s tem pisanim šopkom likovnih umetnin slovenskih slikarjev in slikark, ki se danes raprosti-

ra pred nami v dvorani. Devet umetnikov s šestintridesetimi podobami priča o zvestobi svojemu poreklu, o svoji zasanjanosti v kontinuiteto slovenske kulture in o vztrajnosti svojega umetniškega ustvarjanja. Danes zvečer smo jim hvaležni predvsem zato, ker so nas počastili s svojo umetniško prisotnostjo in na ta način ovrednotili naše praznično razpoloženje.

Za konec slavnostne prireditve je bila pripravljena okusna slavnostna večerja, med katero so imeli rojaki priložnost pogovora, saj se na to prireditve zberejo iz vseh okrajev Velikega Buenos Airesa.

Naj omenimo, da je spremni list ob priložnosti praznika umetniško izdelal slikar Milan Volovšek, proslavo je pripravil sodelavci kulturni referent ZS arh. Ivan Kogovšek, večerjo pa društvo Slovenska Pristava.

TD

Drage Slovenke in Slovenci,
spoštovani rojaki in prijatelji!

Ob sedmi obletnici samostojne slovenske države Vam iz srca čestitam in se ne neham spominjati Vašega in Vaših bližnjih prispevka slovenski svobodi!

Ko nam je bilo najtežje nas je krepila Vaša zvestoba!

Bog Vas živi in krepko naprej!

Z odličnim spoštovanjem,

Lojze Peterle,

poslanec Državnega zbora,

predsednik Slovenskih krščanskih demokratov,

podpredsednik Evropske zveze krščanskih demokratov

Spoštovani!

Ob sedmi obletnici slovenske državnosti, mi jo praznujemo tudi v Sloveniji, kot povsod po svetu, kjer živijo Slovenci,*Vam iskreno čestitam.

Želim Vam še naprej mnogo uspeha pri Vašem tako pomembnem delu, kot je ohranjanje slovenstva in kulturne dediščine med našimi rojaki v Argentini.

Dimitrij Kovačič,

Predsednik Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

Spoštovane Slovenke in Slovenci, dragi rojaki!

Vsem, ki ste v Buenos Airesu zbrani na proslavi ob največjem slovenskem prazniku, Dnevu državnosti, čestitam ob sedmem rojstnem dnevu mlade slovenske države.

Samostojna Slovenija je sad stoletnih hrepenenj, truda in žrtev Slovencev, ki so oblikovali nacionalne programe in branili slovenstvo pred tujcem in tujimi totalitarnimi ideologijami, tudi s puško v roki. Slovenska pomlad, plebiscit za samostojno Slovenijo ter uspešna obramba ob napadu JLA leta 1991 so se v zadnjih sedmih letih vsidrali v zavest naroda, kot tisto vrednostno središče slovenske nacije, ki omogoča trden temelj boljši prihodnosti.

„Nobena solza ni bila potočena zaman”, je zapisal slovesni pesnik in pisatelj. Hvala vsem, ki ste v desetletjih po krvavi revoluciji tam daleč v Argentini ohranjali slovenstvo in idejo zedinjene Slovenije. Vaše delo in upanje je vtakano v same temelje slovenske državnosti. Danes imamo hišo postavljeno. To je slovenska država. Toda vsaka hiša še ni dom. In to je sedaj naša naloga. Slovenija mora postati ne samo država, temveč resnična domovina naroda, ki jo je ustvaril. Domovina pa je nekaj, kar je prežeto s toplino, vrednotami in harmonijo. Tudi vrednotam moramo dati slovenski potni list. Prepričan sem, da bomo do desetega rojstnega dneva slovenske države že lahko govorili „ne samo” o slovenski državi, temveč tudi o resnični slovenski domovini za nas in prihodnje rodove.

Bog Vas živi, naj živi samostojna Slovenija!

Janez Janša,

predsednik SDS

morno in dolgoletno udejstvovanje kot šolnik, zlasti v letih našega begunstva in izseljenstva, kot soorganizator slovenskega šolstva na Tržaškem kot domobranski častnik, kot pisec in prevajalec številnih knjižnih izdanj, kot avtor neštetihih člankov in razprav verske, kulturne in svetovnonazorske vsebine v našem tisku, kot kulturni organizator, predavatelj, pobudnik in sodelavec mnogih verskih in kulturnih organizacij in gibanj, kot priznani komponist in izvajalec odmevnih glasbenih stvaritev, kot priznani mojster v kraljevski šahovski igri.”

LJUBLJANA - Tehnološki in industrijski preizkusi kurjenja premoga iz indonezijskega rudnika Kideco v Termoelektrarni toplarni Ljubljana (TE-TOL) so pokazali tehnološko sprejemljivost in ekološko primernost premoga v vseh režimih in pogojih obratovanja. Kot se je pokazalo v preizkusih, ima novi premog v primerjavi s prejšnjim, prav tako indonezijskim iz rudnika Adaro, manj žvepla, pepela, manjše pa je tudi sevanje pepela. Poleg tega pa je tudi cenovno ugodnejši od prejšnjega.

+ RUDOLF SMERSU

Rudolf Smersu je bil eden izmed že redkih javnih delavcev in narodnih voditeljev izpred druge svetove vojne, ki je imel zadoščenje, da je dočkal to, za kar je vse življenje delal: za svobodno in samostojno Slovenijo.

Rudolf Smersu ob prihodu v Argentino

Rudolf Smersu se je rodil 19. oktobra 1905 v Ljubljani. Doštudiral je na pravni fakulteti in tudi diplomiral. Prvo službeno mesto je nastopil na otoku Rabu v Dalmaciji kot politično-upravni uradnik. Leta 1931 se je poročil z Josipino Klančar; rodili so se jima štirje otroci: Miha, Jurij, Marjeta in Alenka.

Njegovo javno delovanje je tako obsežno in raznoliko, da ga je potrebno razčleniti na razna obdobja in področja.

V času pred drugo svetovno vojno je deloval v mladinskih katoliških organizacijah, najprej v dijaških (Razor, Slovenska dijaška zveza, Marijanska kongregacija pri jezuitih in drugih), nato v akademskem Orlu in Zarji. Kot odličen telovadec in telovadni učitelj je prepotoval vso Slovenijo. Kasneje je posvečal veliko dela organizaciji mladine in predaval na številnih političnih sestankih in tečajih. Sodeloval je v Slovenski katoliški akciji in bil odbornik v prvem Narodnem odboru KA.

Sindikarno delo ga je vedno zanimalo. Leta 1931 je postal pravni referent okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Ko se je Jugoslovanska strokovna zveza začela vedno bolj naslanjati na komunistično partijo, je bil med ustanovitelji nove Zveze združenih delavcev, ki jo je postavil na trdne katoliške temelje in v njej vodil odločno borbo proti komunizmu.

V politiki je postal viden leta 1933, ko je v času diktature kralja Aleksandra postal član štirinajstoročnice, ki je v ilegali vodila Slovensko ljudsko stranko (SLS). Zasedal je razna mesta v strankarski strukturi, dokler ni bil leta 1938 izvoljen za poslanca za ljubljansko okoličje. V beograjskem parlamentu se je ukvarjal zlasti z delavsko zakonodajo in njihovimi pravicami.

Takoj po napadu Nemčije na Kraljevino Jugoslavijo, med vojno in okupacijo je bil določen, da postane voditelj Slovenske zaveze, ilegalne organizacije SLS, ki se je pripravljala na oborožen odpor. To mesto je zasedal do leta 1943, ko ga je nadomestil major Marko Bitenc. Sodeloval je pri ustanovitvi vaških straž ter Slovenske legije. Dne 3. maja 1945 se je na Taboru v Ljubljani udeležil seje slovenskega parlamenta, na katerem je bila oklicana slovenska narodna država v okviru federativne Jugoslavije.

Po koncu vojne in po zmagi komunistične revolucije se je najprej umaknil na Koroško, potem pa v Italijo, kjer ga najdemo v taboriščih Monigo, Servigliano, Senigallia in Barletta. V zadnjih dveh je bil tudi predsednik taboriščnega odbora. Pred pet-

desetimi leti je z vso družino emigriral v Argentino, kjer si je kruh služil najprej kot tovarniški delavec, nato pa kot uradnik ministrstva za javna dela in ministrstva za pravosodje vse do upokojitve.

NJEGOVO DELO V ARGENTINI

Če je njegovo delo v Sloveniji deloval na raznih poljih, se je v Argentini njegov delokrog še bolj razširil.

V prvih letih se je posvečal organizacijskim problemom, največ skrbi pa posvetil Družabni pravdi, ki je v prvih letih družila strokovno katoliško delavstvo v emigraciji, izdajala istoimenski list in razne strokovne knjige ter pripravljala Socialne dneve.

Veliko let je bil odbornik Društva Slovencev, predhodnika današnjega društva Zedinjena Slovenija. Veliko je predaval po raznih društvi, Domovih in mladinskih sestankih. Ko so se po Velikem Buenos Airesu začeli ustanavljati naši skupni Domovi, je seveda takoj sodeloval pri organizaciji Slovenskega doma v San Martinu. V tem

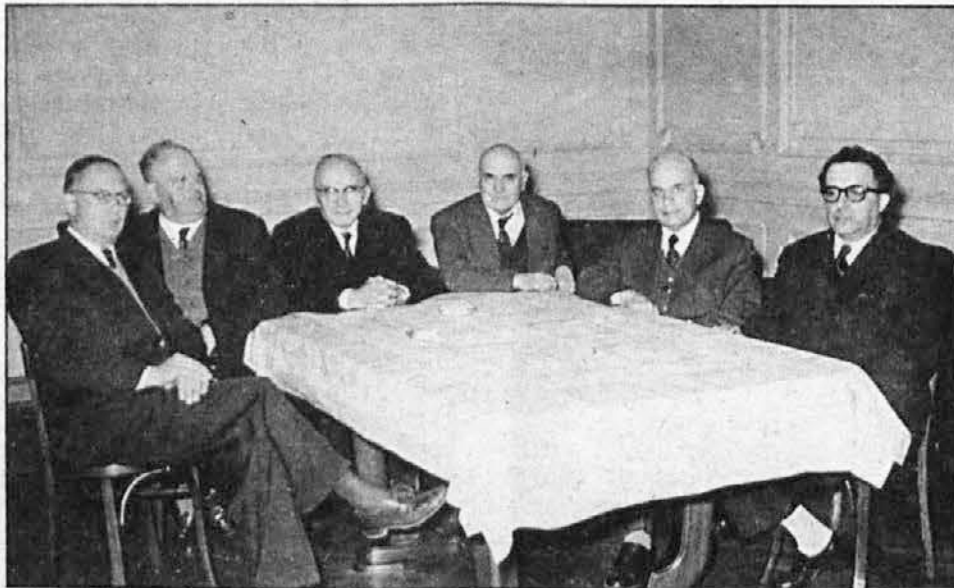

Z najmlajšo pravnikinjo ob 90-letnici.

okraju je tudi poiskal dom za svojo družino.

Politično delo je tudi nadaljeval. V SLS je ves čas sodeloval, bil član načelstva. Zaradi poznanja strankarskega dela in dobre zveze z ostalimi demokratičnimi strankami je po smrti predsednika Narodnega odbora za Slovenijo Miloša Stareta bil ime-

Nad. na 5. str.

Člani narodnega odbora za Slovenijo ob obisku dr. Mihe Kreka v Argentini: od leve Rudolf Smersu, Rudolf Žitnik, dr. Miha Krek, dr. Celestin Jelenc, dr. Franc Bajlec, Miloš Stare

Pokojniku v slovo

DA OSTANE ZAPISANO

Kaj se je dogajalo ob koncu aprila leta 1941, da zdaj Slovenci obhajamo 27. dan tega meseca kot državni praznik? Vsekakor takrat ni bila ustanovljena OF za boj proti okupatorju, kajti ta fronta je bila predstavljena svetu po napadu Hitlerjeve Nemčije na Stalinovo Sovjetsko Zvezo junija istega leta. Prav lahko pa so takrat komunisti snovali svojo „Protiimperialistično fronto“, ki pa ni bila usmerjena proti nemškim nacistom ali italijanskim fašistom, temveč proti zahodnim imperialistom, kot so tedaj rekli Angliji in Franciji. Ilegala Slovenske ljudske stranke, imenovana „Slovenska Legija“ je bila uradno ustanovljena nekaj dni po tem datumom v začetku maja. Ilegala liberalne stranke „Sokolska legija“ je nastala kmalu potem, nakar ji je sledila še „Narodna legija“, ki je družila demokrate različnih političnih smeri.

In vendar se je 27. aprila le zgodilo nekaj, česar zgodovinske knjige ne omenjajo in česar tudi jaz ne bi vedel, če mi ne bi pravil o tem zadnji še živi poslanec predvojnega SLS in zadnji predsednik SNO v emigraciji, gospod Rudolf Smersu. Njemu je ob razpadu Jugoslavije aprila 1941 leta naročilo vodstvo stranke, naj organizira s člani

PRISRČNA HVALA

Pokojnega bivšega, zadnjega predsednika Slovenske narodnega odbora sem globoko cenil. Kljub njegovi upokojitvi, slabem zdravstvenem stanju sem bil z njim v stalnem kontaktu do njegove smrti. Naše narodne, politične zadeve so ga zanimale intenzivno.

S pokojnikom je legel k zasluženemu počitku eden zadnjih prič, prisoten v samem političnem vrhu demokratkega tabora, naše najbolj tragične dobe. V obdobju levičarske strahovlade, vključno v obdobju VOS-ovih akcij, ni nikdar utihnil, nikdar ni nehal delovati. Tvegati je vse, iastno življenje, v upanju da bi se politični razvoj obrnil na stran demokracije, mirnega sožitja vseh rojakov... Njegovi mnogi javni opisi, informacije, posebno o delovanju politikov de-

CVETLICE NA GROB

Mnogo je med ljudmi neizrečenih besed, ki nikoli ne pridejo na dan ali pa pridejo prepozno. Med zadnjimi naj bi bile tudi te, ki jih polagam na Vaš grob kot cvetlice v zadnje slovo.

Opravičiti se Vam moram, da te besede izrekam šele sedaj. Pa Vam jih vendarle namenjam, da zadostim notranji potrebi in se Vam zahvalim za lepe poteze vaše osebnosti in značaja v javnem delovanju, vsaj

mlade SLS ilegalno organizacijo, ki bi pripravila odpor proti okupatorjem. In tako se je v ta namen sestal z nekaj mladimi vidnejšimi člani stranke v prostorih Delavske zbornice v Ljubljani, prav 27. aprila dopoldne. To ni bil ustanovni sestanek „Legije“, temveč priprava naj. V ozkem krogu prisotnih na tem sestanku je bil, kolikor se spomni g. Smersu, tudi Peršuh. Kasnejši poveljnik Slovenske legije za Ljubljano, ki so ga komunistični atentatorji kmalu umorili. Ko sem pred časom vprašal g. Smersuja, če so po njegovem mnenju režimski zgodovinarji izbrali za ustanovitev Protiimperialistične fronte ta dan, ker so zvedeli za omenjeni sestanek, se je nasmehnul in odgovoril, da ne ve kaj so tedaj počeli komunisti. Sam pa o tem ni pisal, ker od mož in fantov, ki so bili takrat prisotni, ni razen njega preživel nihče. Gre za dogodek o katerem ni ne dokumentov in ne drugih prič, a pripoved glavnega organizatorja prve slovenske ilegale med drugo svetovno vojno je vredna, da se ohrani.

(Tole sem napisal v soboto, dne 4. junija zjutraj in imel pred sabo na pisalnici mizi, ko je zazvonil telefon in mi sporočil, da je gospod Rudolf Smersu umrl. Nespremenjeno oddajam v objavo).

dr. Marko Kremžar

mokratskega tabora med vojno in takoj po vojni, so bili točni, objektivni... poučni. Velika škoda, da doma niso bili znani takrat in niti danes.

Z nami je delil preko 50 let usodo političnega emigranta, v domovino se ni vrnil. Zdržal je v aktivnem narodnem delu, disident prve linije, vse do delne demokratizacije in osamosvojitve Slovenije. Kot predsednik SNO je bil do skrajnosti odprt za sodelovanje vseh političnih strank, vse spore, nasprotja je znal poravnati. Njegova zasluga je, da je SNO delal skupno in uspešno. V slovenski politični zgodovini mu bo dodeljeno častno mesto.

Ob slovesu cenjeni gospod predsednik, v imenu mojih kolegov od SDS prisrčna hvala, za Vaše težko, neumorno delo.

Dr. Peter Urbanc, Toronto
bivši podpredsednik SNO

kakor sem jih jaz spoznaval. Opravičujem se pa tudi zato, ker se zaradi starostne razlike med nama čutim prav zaradi nje spoštljivo zadržanega. Kot da bi ne imel pravice do teh besed, ki bodo revne...! Izrekam jih torej kot nekdo, ki hodi po stopinjah Balantičevega nemega berača... a daleč za njim!

Kot mlad in molčeč fant sem Vas pred nekaj več kot tridesetimi leti začel opazovati in spoznavati kot mnoge druge na javnih srečanjih in političnih sestankih, kamor me je zaneslo zanimanje za politiko, tedaj predvsem slovensko. Opazoval sem Vas in slišal o Vas. Bili ste vedno aktiven, dinamičen, jasnih besed, ki nikoli nisem slišal, da bi koga ranile. Predvsem je bila opazna značilnost, zaznavna takrat, ki se je pa v poznejših letih v mojem spoznavanju utrdila, namreč Vaša z zvestobo združena velikodušnost in širokosrčnost. Vzbujali ste vtis, da ste slovenskemu javnemu življenju in delu predani brez preračunljivosti. Bili ste s srcem predani stičnima idejama krščanstva in slovenstva in to na vedno svež, skoraj mladosten način. Lojalno ste delali za ti dve vrednoti in puščali ob strani vsakodnevene malenkosti. V političnem in javnem življenju ste nastopali spravlivo in blažljivo.

Srečaval sem Vas v „Družabni pravdi“, ki sem jo listal in takrat kot mladostnik bolj malo razumel. V knjigi o slovenskem Orlu ste napisali uvodne besede pred manj kot desetimi leti in v orlovskem duhu, ki

Nad. na 5. str.

Lojze Peterle: Sedanja vlada ni sposobna odgovarjati na izzive časa

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) Lojze Peterle je na novinarski konferenci kritično ocenil politično podobo Slovenije sedem let po njeni osamosvojitvi ter poudaril, da sedanja vlada ni sposobna odgovarjati na izzive časa, ki ga živimo. Preteklost ostaja nerazčiščena, saj vlada ne omogoči niti obsodbe komunističnega režima.

V nadaljevanju je predsednik SKD opomnil na „nerealno pričakovanje“ premiera Janeza Drnovška, češ da bo Slovenija v treh letih vključena v Evropsko zvezo. Peterle meni, da Drnovšek s takšnimi izjavami zavaja slovensko javnost, saj „Slovenija najpomembnejših vprašanj v zvezi z vključevanjem v EZ še ni niti začela reševati, kaj šele da bi lahko dokazali, da sistem na podlagi zakonov normalno funkcionira“.

Lojze Peterle se je dotaknil tudi odnosa

vlade do državnega tožilca Antona Drobničiča. Slovenski krščanski demokrati so začudeni, kako se lahko vlada brez kakršnekoli pravne podlage s tem vprašanjem - privatnim mnenjem - sploh ukvarja.

V zvezi z deklaracijo o narodni spravi pa je Peterle pojasnil, da bosta izvršilni odbor stranke in poslanska skupina to vprašanje obravnavali 30. junija. „Sodeč po tem, kako se je tega vprašanja lotila levica, imam vtis, da doslej ni pokazala resne volje, da bi do dokumenta sploh prišlo,“ je dejal Peterle. Dodal je, da SKD ne želi sodelovati pri „podjetju, katerega namen bi bil zgolj nek papir, ki bi ponovno pokrival stvari, ki se jih ne da pokriti“. Pri stranki predlagajo rabo evropskih standardov, torej takšno prakso, da bi bile pri sestavljanju deklaracije zastopane vse stranke, pri čemer pa nasprotujejo „genocidnemu“ stališču Zmaga Jelinciča.

+ RUDOLF SMERSU

Nad. s 4. str.

novan za njegovega naslednika. Delo je opravljal z vsem trudom in uspehom vse dotlej, ko je Slovenija postala samostojna in svobodna in je v njej spet zavlada demokracija. Takrat se je Slovenski narodni odbor, ki je predstavljal na volišču izvoljeno vodstvo, razpustil in vrnil ljudski mandat slovenskemu narodu, saj je ta spet lahko demokratično volil svoje predstavnike.

Svoje poglede na dogodke, ki so pretresali slovenski narod, tako v matični domovini kot med nami po svetu, je objavljaval v našem tedniku, v raznih Zbornikih Svobodne Slovenije, v Vestniku Društva slovenskih protikomunističnih borcev, Ameriški domovini in drugih listih v emigraciji. Njegovi jasni odgovori na anketo v Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1966 so vereni izraz zavzetosti za svobodo slovenskega naroda.

Več let je bil odbornik Počitniškega doma dr. Rudolfa Hanželiča in tako otroci šolske kolonije kot drugi počitnikarji so ga kar nekaj sezon srečevali kot skrbnega administratorja doma v Doloresu.

To je le skromen naštevnik neutrudnega dela v dolgih desetletjih. Društvo Zedinjena Slovenija mu je na praznovanju slovenske

države leta 1995 izdalo priznanje za vse neumorno delo na tej strani Atlantika, kot skromen izraz hvaležnosti vseh, ki uživamo sadove njegovega dela.

Pod težo let se mu je zdravje krhalo. Svoja zadnja leta je preživel v Domu sv. Vincencija v Slovenski vasi, kjer je preteklega 27. junija odšel po zaslužen plačilo k Bogu.

SLOVO

Od pokojnika smo se lako poslovili v Slovenskem domu v San Martinu, kamor so ga prišli kropit številni prijatelji. Pogrebno mašo zanj je opravil tamkajšnji župnik France Šenk, od rajnega pa so se poslovili ing. Vladko Voršič v imenu sanmartinskega doma, ing. Jerner Dobovšek v imenu SLS-SKD ter dr. Marko Kremžar, najožji soedelavec pokojnega Smersuja. Njegov govor prinašamo posebej.

Vsej družini izražamo globoko sočutje. Boga pa prosimo, da sprejme k sebi pokojnika, ki je toliko koristil svojemu narodu. Tudi naš list žaluje za njim, kajti bil je stalni sodelavec z raznimi socialnimi, političnimi in načelnimi članki. Upajmo, da bo tudi matična Slovenija znala kmalu ovrednotiti njegovo delo za slovenski narod.

ste bili enak med enakimi in z drugimi prijeli tudi za orodje, ko je bilo treba ponovno graditi slovensko življenje, tokrat na drugačen način in tisoče kilometrov proč od domovine.

Pa še ena značilnost je v mojih očeh izstopala pri Vas in morda je bila ta najlepša. Bili ste politik, vaje nastopa, pa nisem nikoli videl niti zvedel, da bi iskali prvih mest ali častnih prvih vrst. Redkost med politiki vseh časov in krajev! Bolje rečeno, v prvih vrstah ste vedno bili, a za delo v skupnosti. Vaše življenje je dajalo vtis, da Vas ne zanimajo niti čast, niti mesta, niti funkcije, le služba slovenski stvari. S to mislijo ste živeli in s to mislijo odšli po plačilo k Vsemogočnemu.

Zase obžalujem, da Vas nisem mogel kaj več poslušati in od Vas neposredno slišati življenjskih izkušenj iz Slovenije. V Vas sem vedno videl neko živo povezavo s prejšnjo Slovenijo, ki bi jo bil rad še od bližje spoznal. Vem, da boste iz večnosti še naprej spremljali vse plemenite slovenske napore. Ne morem si Vas predstavljati drugače. Naj Vam bo lahka zdomska zemlja!

Andrej Fink

Zgodilo se je v Sloveniji...

DAN DRŽAVNOSTI SLOVENIJE V OZN IN V WASHINGTONU

Slovenski veleposlanik v Varnostnem svetu ZN dr. Danilo Türk je na sedežu OZN v New Yorku priredil slovesen sprejem ob Dnevu državnosti Republike Slovenije. Sprejema se je udeležilo približno 300 povabljenec. Slovenski veleposlanik v ZDA dr. Dimitrij Rupel je sprejem ob Dnevu državnosti priredil že v ponedeljek, 22. junija. Sprejema se je poleg številnih veleposlanikov različnih držav udeležil tudi nekdanji protikandidat Billu Clintonu na volitvah za predsednika ZDA in sedaj predsednik predstavnika doma ameriškega kongresa Bob Dole. Njegova udeležba je celotnemu sprejemu s približno 450 udeleženci dala tudi večjo težo.

AMERIŠKA VELEPOSLANICA V SLOVENIJI

Ameriški senat je brez pripomb odobril imenovanje nove veleposlanice ZDA v Sloveniji Nancy Halliday Ely-Raphael. Kandidatka za veleposlanico v Sloveniji je bila potrjena soglasno. Na zaslišanju 16. junija sta senatorja Gordon Smith in Joseph Biden kandidatko opozorila na problem vračanja premoženja nekdanjim razlaščenecem, Ely-Raphaelova pa je zagotovila, da bo temu vprašanju namenila potrebno pozornost.

PRAZNOVANJE V EXPO '98

Slovenija je dan državnosti obležila tudi na svetovni razstavi EXPO '98 v Lizboni, in sicer v slovenskem paviljonu, ki ga je v prvem mesecu razstave obiskalo več kot 170.000 ljudi. Obiskovalce paviljona Slovenije, kjer je v središču zanimanja videoinstalacija o reki Soči avtorja Andreja Zdravčiča, so še posebej seznanili s praznovanjem sedme obletnice samostojne slovenske

MARKO KREMŽAR

Besede slovesa ob trugi pok. Rudolfa Smersuja

Dragi gospod Smersu. Zapuščate nas. Zapuščate svojo družino, zapuščate prijatelje, našo skupnost, pa tudi svoj slovenski narod kateremu ste zvesto služili, ga usmerjali in vodili več kot pol stoletja.

Bilo je v prvih mesecih vojne, v zasedeni Ljubljani, ko me je znanec povabil, da sem vstopil v ilegalno Slovensko legijo. Takrat nisem vedel, da ste bili vi, gospod Smersu kot najmlajši poslanec katoliško usmerjene Ljudske stranke tisti, ki mu je bila poverjena naloga organizirati prvo narodno ilegalo proti okupatorju. Nihče ni takrat slutil, da bo to združenje slovenskih narodnjakov dobilo najhujše rane od rojakov, ki so takrat pričrneli med nami revolucijo v znamenju srpa in kladiva. Kmalu so tudi vam stregli po življenju. A ni bila božja volja. Bili ste ohranjeni, da ste mogli dolga leta velikodušno delovati na vseh področjih javnega življenja - za Slovenijo in za Slovenijo.

Teško je povzeti Vaše javno delo v nekaj besedah. Smem reči, da so bila katoliška načela tiste smernice, ki so zaznamovale vse vaše napore. Trdno ste bili prepričani, da more prinesiti slovenski družbi blaginjo in mir le pravična družbena ureditev, na podlagi evangeljskih resnic. V skladu s tem prepričanjem ste delovali.

Verovali ste v dobroto ljudi. Iskali ste skupnih izhodišč povsod kjer je šlo za blago slovenske domovine. Znali ste seštevati sile in razumevati ljudi, take kot smo.

države, pa tudi z njenimi naravnimi in kulturnimi znamenitostmi ter turistično ponudbo.

BLIŽANJE EVROPSKI ZVEZI

Avstrijski veleposlanik Gerhard Wagner je prevzel zastopstvo predsedovanja Evropski zvezi v Sloveniji. Wagner je bil na vljudnostnem obisku pri zunanjem ministru Borisu Frlecu, s katerim sta se pogovarjala predvsem o obisku novega predsedujočega Svetu ministrov EZ, avstrijskega zunanjega ministra Wolfganga Schuessla, ki je napovedan za 6. julij. Veleposlanik Wagner je poudaril tudi odločenost avstrijske vlade, da s šestimi najresnejšimi kandidatkami za članstvo v EZ - med njimi Slovenijo - še to jesen začne vsebinska pogajanja na tistih področjih, na katerih sta bila pregled in primerjava zakonodaje končana.

ZNANSTVENO SODELOVANJE

Predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti akademik France Bernik in podpredsednik Poljske akademije znanosti Miroslav Mossakowski sta podpisala protokol o znanstvenem sodelovanju med obema akademijama. Okvirni protokol utira pot bodočemu sodelovanju raziskovalcem obeh držav, in sicer do leta 2000 (izmenjava izkušenj, programov ipd.).

DRNOVŠEK V BOLGARIJI

Predsednik vlade Janez Drnovšek je na uradnem obisku v Bolgariji. Drnovšek in njegov bolgarski gostitelj premier Ivan Kostov sta se dogovorila za okrepitev gospodarskih odnosov, za izboljšanje prometnih povezav med državama in za tesnejše sodelovanje v turizmu. Pogovori Drnovška in Kostova so se še vrteli okrog vključevanja obeh držav v Evropsko zvezo in sodelovanje v okviru Cefte.

Cvetlice...

Nad. s 4. str.

ste ga bili prežet, izražali optimizem, ki naj velja danes za nas vse. Vedel sem, da ste bili med zadnjimi izvoljenimi poslanci še predvojne dobe. Lep začetek politične poti, katere polet je bil pa kmalu zaustavljen ob splošnem prelomu v domovini. Še sem bral in se zanimal ter zvedel za "Slovensko legijo", ki ste jo organizirali za odpor proti okupatorju in zvedel tudi za Vaša tveganja, ko so Vam stregli po življenju zunanji sovražniki, kmalu pa tudi notranji. A predanost idealom Vas je krepila in ohranila!

Potem Vas je zadela kot tisoče usoda zdomstva. Politične kariere je bilo definitivno konec. Nastopila pa je druga doba v vašem življenju, v kateri so lepe poteze vaše osebnosti še bolj zablesteli. Do tedaj ste bili poklicen politik, poklicen v smislu notranjega klica k delu za občo blaginjo. Lahko bi se bili ogrnili z vzvišenostjo, do neke mere morda celo upravičeno, kot marsikdo v podobnih okoliščinah. Pa ste prav takrat dokazali, da ste iz ljudstva vzeli in za ljudstvo dan. V težkih letih zdomstva

Pod vašim predstvom je Slovenski narodni odbor, predstavništvo demokratičnih Slovencev v emigraciji, povečal svojo dejavnost v prelomnih dneh slovenske zgodovine. Vedno ste želeli, da bi domovina Slovenija končno dosegla pravo notranjo in zunanjo svobodo. Njena neodvisnost in konec totalitarnih spon, ki so jo oklepale, je bila del vaših tihih sanj, katerih uresničitve ste po božji dobroti s hvaležnostjo dočakali.

Vedno ste bili pripravljeni zagrabit za delo, ne da bi pri tem iskali lastno korist in ugled. Svoje krščanstvo ste živeli dosledno in globoko. Bili ste pravi demokrat in neutrujen glasnik cerkvenega socialnega nauka, pri tem pa velikodušno strpen do različno mislečih.

Vaše delo je bilo javno, a vendarle tiho. Kljub temu ste bili celi generaciji Slovencev v tujini zgled. Bili ste zgled slovenskega garača, ki ob razumevanju in zaslombi svoje družine, žrtvuje prosti čas in talente za delo na polju krščanskega slovenstva, ker vidi v tem voljo svojega Stvarnika. Bili ste nam zgled v delu in zgled v trpljenju.

Zdaj odhajate gospod Smersu, odhajate eden od naših velikih mož, k Bogu po plačilo. Vaši rojaki in med njimi preostali člani Slovenskega narodnega odbora ostajajo ob vrednotah, katerim ste bili Vi zvesti vse življenje, na slovenstva nikdar do konca obdelani njivi. Počivajte v miru in na svidenje.

Kurati v slovenski vojski?

Ministrstvo za obrambo naj bi predvidoma še ta teden slovenski vladi poslalo delovni osnutek novega zakona o obrambi. Med določili, ki bodo skoraj zagotovo predmet ostrih razprav, v vladi in javnosti, so tudi členi, ki govorijo o zagotovitvi duhovne oskrbe v slovenskih oboroženih silah. Omenjeni zakon naj bi državljanom zagotavljal pravico do duhovne oskrbe med vojaško službo, stroške pa naj bi poravnala država.

Na obrambnem ministrstvu se namreč z vprašanjem uvedbe plačane duhovne oskrbe intenzivno ukvarjajo že več kot pol leta. Decembra so se s predstavniki slovenskih vojaških oblasti o tem pogovarjali nadškof dr. Franc Rode, vodja Inštituta za religijo z Dunaja dr. Freistetter, avstrijski vojaški škof Werner in generalni vikar nemške vojaške škofije Jurgen Nabbefeld, slednja sta slovenske vojaške oblasti spet obiskala februarja. Januarja je v Kopru cerkvenim in vojaškim predstavnikom predaval ameriški vojaški ataše v Sloveniji Michael E. Vrosch.

O duhovni oskrbi vojakov v SV zdaj poleg ustave govori prevsem uredba iz leta 1992. Po tej uredbi imajo vojaški obvezniki med opravljanjem vojaške službe pravico do nemotenega izpovedovanja vere, ki so jo izrecno dolžni varovati tudi poveljujoči. Verskih obredov in drugih verskih dejavnosti se lahko vojaki udeležujejo v prostem času in ko ne opravljajo vojaških nalog, zaradi katerih nimajo pravice do izhoda, določa uredba. Naloga poveljstev je, da na razglasnih deskah objavijo seznam verskih objektov (cerkva) in da s tem seznanijo nabornike. V vojaške objekte je izrecno dovoljeno vnašati versko literaturo, v dogovoru z vodstvi verskih skupnosti pa je za obveznike, ki to želijo, dopuščeno organizirati tudi razgovore ali predavanja z versko vsebino. Kolikor je slišati, do večjih konfliktov v zvezi z izpovedovanjem vere ali obiskovanjem obredov med vojaško službo

ne prihaja.

„Duhovna oskrba je zagotovljena v vseh oboroženih silah držav članic Nata, v tistih članicah EU, ki niso članice Nata (Avstrija, Finska, Švedska, Irska), in v Švici, ki ni niti v Natu niti v EU. To velja tudi za Francijo, ki sicer ni članica vojaškega krila Nata. Velja v deželah z močno poudarjeno ločitvijo cerkve od države, kot so na primer Velika Britanija, Švedska, Finska, Norveška, Danska, Grčija, in v drugih laičnih državah, v katerih država v dobro državljanov sodeluje s cerkvijo oziroma cerkvami. V teh državah s tem povezane stroške praviloma krije državni proračun,“ pravi dr. Čepar. Tudi v državah prvega kroga širitve Nata in v oboroženih silah v vseh štirih naših sosedah za duhovno oskrbo vojakov skrbijo plačani kaplani; vse štiri so o tem podpisale sporazume s Svetim sedežem: Avstrija in Italija še pred drugo svetovno vojno, Hrvaška in Madžarska leta 1996 oziroma leta 1994. Nekateri vojaški kaplani nosijo uniformo, nekateri ne, hrvaški le, če so z vojaki na terenu. Uniforma, pravi dr. Čepar, je pomembna zaradi mednarodnih sporazumov, ki varujejo vojaške osebe: če niso v uniformi, so pravno v veliko slabšem položaju. V Avstriji, Belgiji, Franciji, Italiji in še ponekod imajo kurati rang oficirjev, vendar praviloma ne nosijo orožja.

Duhovniki, ki skrbijo za pastoralo vojakov, so velikokrat organizirani v posebnih vojaških škofijah, ki jih vodi vojaški škof. Te določijo in potrdijo njihove cerkvene oblasti, zaposli in plača pa, kot rečeno, država. Ker je v EU več kot 50 odstotkov katolikov, gre najpogosteje za katoliško duhovno oskrbo, seveda pa ponekod prevladujejo protestanti, anglikanci, muslimani. Načeloma vojaki manjšinskih veroizpovedi ne smejo biti prikrajšani za duhovno oskrbo v vojski. Praviloma je tako, da mora službujoči duhovnik, ki je lahko civilist ali pa ima vojaški čin, poskr-

Pisali smo pred 50 leti...

ŠKOF G. DR. ROŽMAN V USA

Ljubljanski škof, g. dr. Gregorij Rožman je 1. julija z letalom odpotoval iz Švice v USA, kamor je prispel 3. julija. V USA je pravtako prispel č. g. p. Odilo Hanjšek.

SLOVENSKO KATOLIŠKO AKAD. DRUŠTVO OBNAVLJA SVOJE DELO

V nedeljo, 4. julija so se zbrali slovenski katoliški akademski starešine na svoj prvi sestanek.

Predsednik ravn. Bogumil Remec je najprej podal članom, ki so se odzvali v polnem številu, pregled dogodkov, ki so

privedli do obnovitve društva v tujini. Nato je prečital vdanostno spomenico, ki jo člani naslavljajo na Eminenco kardinala dr. Copello, primasa Argentine, ljubljanskemu knezoškofu dr. Gregoriju Rožmanu in predsedniku dr. Mihi Kreku. Vse tri izjave si bile z odobravanjem sprejete.

Pri volitvah je bil izvoljen novi odbor, katerem so: predsednik ravn. Ivan Prijatelj, tajnik Ruda Jurčec, blagajnik notar Lesar in odbornika ravn. Bog. Remec in Miloš Stare. Novi odbor ima zlasti nalogo sestaviti novi pravilnik in obnoviti mednarodne zveze.

Svobodna Slovenija, št. 14,
15. julija 1948

Slovenija, moja dežela

Škofja Loka

Najbolj ohranjeno srednjeveško mesto kot celota v Sloveniji je Škofja Loka. Za to se ima zahvaliti svojemu posebnemu statusu. Leta 973 je namreč cesar podaril loško ozemlje škofom iz Freisinga (pri Mnchnu), ki so imeli nad mestom oblast do Napoleona, medtem ko je ostalo slovensko ozemlje bilo last Habsburžanov.

Okoli gradu se je počasi začelo zbirati

beti ne le za duhovno oskrbo za vojake svoje vere, temveč za vse. V Nemčiji so na primer uvedli pravilo, da ima vera, ki ima v oboroženih silah 1500 vernikov, možnost, da se z državo dogovori o zaposlitvi svojih duhovnikov. V ameriški vojski so kurati različnih veroizpovedi dodeljeni enotam glede na večinsko versko sestavo enote.

DNEVNIK 16.6.1998

meščanstvo, predvsem obrtniki in trgovci, kajti Škofja Loka je bila na prometni žili proti Idriji in Primorski. Bila je precej varna med sotočjem obeh Sor.

V mestu je zelo izrazit glavni trg, ki je ves srednji vek služil kot sejamski prostor za okoličane. Na njem so zgrajene lepe sevedno stoječe hiše z bogato poslikavo, kakor npr. mesta hiša. Mesto je imelo mogočno obzidje, ki je še danes precej ohranjeno. Naj povem še, da je rojstna hiša mojega očeta dr. Tineta Debeljaka iz 15. stoletja.

Za Loko je še značilen kamenit most na Selško Soro iz leta 1380; ob otvoritvi je freisinski škof padel z njega in utonil.

Danes se Škofja Loka trudi, da izboljša svoj srednjeveški videz in obnavlja tudi razne srednjeveške navade, kot npr. stare sejme.

-e -č

(2 - KONEC)

PRED PETDESETIMI LETI

„Brez dela ni jela,“ so modrovali kmečki možakarji in to še bolj v tej nam nepoznani deželi. Zvečer, ko sta sestanovalca že lepo brezskrbno „smrčala“, sem si jaz še belil glavo, kaj narediti, nazaj ponovno „krampat“ mi ni šlo v glavo. Vzel sem v roko izkaznico in iskal v njej „čudežne“ rešitve. In res sem kmalu opazil, da je uradnik v zapisu letnice rojstva namesto kljukaste enojke napravil navadno črtico. In takoj sem pomislil, kaj če bi napravil iz te črtice eno lepo ničlo. In res drugi dan sem poiskal podobno barvo črnila in napravil iz enojke lepo ničlo. Uspelo mi je in še isti dan sem se napotil v isto tovarno, kjer sta delala kolega, in bil sprejet brez pridržkov, kajti iz noči v dan sem postal eno leto starejši. Napravil sem mali „delikt“, toda doma so rekli: „sila kola lomi“. Ko sem postal resnično polnoleten, sem to legitimacijo „izgubil“ in dobil novo s praviimi podatki.

Z novim delom smo bili še kar zadovoljni, kajti bilo je bolj primerno našim poklicem kot pa krampanje. Kmalu pa smo doživeli novo presenečenje: po štirih urah dela je bil po tedanjih zakonih določen čas za počitek in okrepčilo. V dvajsetminutnem odmoru smo sedeli poleg sodelavcev in se pogovarjali, kajti znali smo že nekaj jezika, ko se približa eden izmed „provincianos“, tako so imenovali prebivalce iz notranjosti dežele, in vprašal, zakaj ne jemo. Da nimamo denarja, nismo hoteli reči, ker nas je bilo sram, rekli smo, da nismo lačni. Preprosti „provinciano“ je hitro razumel, saj so bistro glave. Drugi dan smo se že mastili z

bogatimi priboljški, s katerimi so nas zalagali do prve „quincene“, petnajstdnevne plače. Takoj ko smo prejeli prvo plačo, so bili naši prvi koraki do teh dobrotnikov, da jim poplačamo neprecenljive dobrote, katere je zmožna le „nobleza gaucha“, to se pravi plemenitost prebivalstva iz notranjosti dežele.

Toda naše ponudbe so naletele na gluha ušesa. Take in podobne dogodke smo še mnogokrat doživeli v tej plemeniti deželi. V lepem spominu mi bodo ostali tudi moji sosedje, kateri so v času moje odsotnosti zaradi službenih dolžnosti zvonili in spraševali ženo, če kaj potrebuje; tudi oni so „provincianos“.

Kmalu pa je enosobno stanovanje postalo kar malo pretesno, začeli smo misliti na malo boljše in res smo kmalu našli za tiste čase lepo urejeno hišo, katero smo zasedli skupaj z drugimi „družabniki“: en zakonski par in dva samca, se razume vsi novodošli Slovenci. Bil je korak naprej in precej let smo živeli v slogi in zadovoljstvu.

V trenutnem zadovoljstvu in ob premišljevanju o naši bodočnosti smo prišli do novih zaključkov: treba bo misliti na študij, kajti večletne žrtve naših staršev, ki so nas šolali v težkih vojnih letih, se ne smejo spreminjati v ročno delo. In res, kmalu so se naši dnevi spremenili v nov „delovni dan“. Ob šestih zjutraj na noge in po spitju malo kave hitro v šolo; ko prideš domov, malo poješ, pečena jajca so bili skoraj naš dnevni „kruh“, nato na popoldanski „šiht“, ki je trajal do desetih zvečer. Po večerji pa študij do pozne ure. Po

kratkim urah spanja se je ponovno začel „delovni dan“, ki se je ponavljal skozi leta. Tudi pranje in pospravljanje je bilo naše delo, likali pa smo le tisto, kar se je videlo: „ovratnike“. Tako je bilo življenje „študenta samca“ v tujini.

Večletno stalno požrtvovalno delo je rodilo svoje sadove. Prišli smo do zaželenih poklicev in treba je bilo misliti na sodruga, saj v Svetem pismu stoji zapisano: „Človeku ni dobro samemu biti.“ Začeli smo gledati po Franckah, Mickah in Špelcah in kmalu so se vršile „ohceti“ in z njimi nove odgovornosti, novi načrti. Vse življenjske izzive smo sprejemali in jim kljubovali s svojo mladostno energijo in korajžjo, kajti naša zavest, da izhajamo iz rodu, ki je kljuboval vsem mogočim zatiranjem in ponižanjem, nam je dajala moči za ustvarjanje Slovenije na tujem.

Mnogi intelektualci so po študijih dosegli zavidljive položaje v tukajšnjih podjetjih. Delavci in obrtniki so napredovali v svojih strokah in kmalu so se začela med nami pojavljati najpreje mala, nato večja in nekatera celo velepodjetja.

In danes po petdesetih letih krasijo veliki Buenos Aires lepo urejeni privatni in skupni domovi, eden mogočnejši od drugega, v njih pa je polno slovensko govorečega živčava. Neprecenljivo je delo naših kulturnikov, ki so s svojim požrtvovalnim delom ustvarili malo Slovenijo na tujih tleh. In slovenske šole, to največje bogastvo, ki ga zapuščamo svojim potomcem. Izredno število obiskovalcev slovenskih šol z mladimi, tukaj rojenimi učnimi močmi je poročstvo, da bo slovenski življenjski dolgi čas bival v tej plemeniti deželi. In to naj bi bil odgovor na režimsko publikacijo pred leti, ki je zagotavljala, da „sramota umira“. Toda ideje „sramote“ bodo živele večno, medtem ko

povzročitelji te „sramote“ že davno izginjajo iz svetovne pozornice.

Pred kratkim sta novoporočenca diplomirana obiskala svojega strica, ki je prišel v Argentino z isto ladjo. V prijateljskem razgovoru sta rekla, da se včasih ugotavlja v Sloveniji med tistimi, ki poznajo argentinsko-slovenske razmere: „Če se slučajno v Sloveniji ne bo več govorilo slovensko, bodo potomci Slovencev v Argentini govorili slovensko“. Res veliko število slovensko govoreče mladine na naših prireditvah je najlepše plačilo za petdesetletni trud. In človek se nehote vpraša: Ali je možno, da „izdajalci“ opravijo tako delo?

In ko človek premišljuje o teh preteklih letih, se vpraša, kaj je bila tista gonilna sila, ki nas je bodrila skozi vsa ta leta. Čisto gotovo je bila ena izmed sil ljubezen do rodne zemlje, katere smo bili oropani. In druga je bila: ker smo hoteli postati dosmrtni in posmrtni pričevalci strašne usode naših bratov, ki so bili pomorjeni na zvezinski način, če ne delamo krivice zverem, kajti te svojo žrtev najpreje umore in šele potem „mrcvarijo“, medtem ko so naši „bratje“ delali ravno obratno.

O tem kot o „umetnini“ celjskega ansambla Strelnikoff si ne upamo veliko govoriti tukajšnjim prebivalcem, kajti delali bi sramoto narodu, iz katerega izhajamo.

Mnogi doma ali celo med nami so mnenja, da bi že lahko nebrali s to „gonjo“ toda bolečine in spomin so tako globoko v naših srcih, da tega ne bo mogoče.

Le v prepričanju, da bo naša mladina nadaljevala z zastavljenim delom, bomo mirno zaspali v deželi, ki nas je tako širokogrudno sprejela v svoje naročje pred petdesetimi leti.

KONEC

Novice iz Slovenije

MARIBOR - Na osrednjem pokopališču Tezenska dobrava so po blagoslovitvi, ki jo je opravil škof Kramberger, odprli nov kramatorij. Za žarni pokop se odloči že kakih 60% ljudi. Na dan bodo lahko upepelili 10 trupel.

SENTVID PRI STIČNI - Končal se je 29. tabor slovenskih pevskih zborov. Glavni taborški dogodek je bil nedeljski skupni nastop moških, ženskih in mešanih slovenskih pevskih zborov pod vodstvom dveh dirigentov, Igorja Švare in Igorja Teršarja, ki so v pesmi predstavili štiri letne čase. Na letošnji prireditvi je nastopilo več kot 200 domačih in sedem zamejskih zborov s skupno približno 7000 pevkami in pevci.

LJUBLJANA - Nagrado kresnik za najboljši slovenski roman, izdan leta 1997, je prejel roman Zorana Hočevarja Šolen z brega. Za kresnikovo nagrado, ki jo že osmo leto zapored po izboru posebne žirije podeljuje časopisna hiša Delo, so se letos potegovali Milan Dekleva za roman Oko v zraku, Dušan Merc z romanom Sarkofag, Marko Sosič z delom Balerina, Balerina, Igor Škamperle za roman Kraljeva hči in Zoran Hribar za roman Šolen z brega.

LJUBLJANA - Dan pred svetovnim uradnim izidom je Microsoft Slovenija predstavil dolgo pričakovano novo različico operacijskega sistema Windows 98 in predstavil prednosti in novosti, ki jih prinaša. Predsednik Microsoft Slovenija Aaron Marko je predstavil tudi poslovne rezultate za fiskalno leto 1998. Celotni promet, ki znaša slabih 1,8 milijarde SIT, je presegel pričakovanja ob začetku leta za dobra 2 milijona. Po oceni Microsofta je bilo prodajno leto izjemno uspešno, kljub temu, da ni bilo nobenega pomembnejšega novega izdelka.

LITIJA - Na prireditvenem prostoru Litijskega rock festivala med medsebojnim obračunavanjem dveh skupin motoristov iz Zagorja in Litije prišlo do pretepa in do streljanja, ki je terjalo smrtno žrtev. Neznanelec je ustrelil v glavo vodjo zagorske sku-

pine motoristov, imenovane Satans Brothers. Na tragični dogodek so se odzvali tudi predstavniki Kulturno-umetniškega društva Zgaga, ki je prireditev organiziralo. V sporočilu za javnost so poudarili, da „udeleženci dogodka niso v nikakršni zvezi z organizatorji letošnjega festivala glasbe ter da je neljubi dogodek posledica medsebojnega obračunavanja dveh samozvanih skupin motoristov Wild Pilots iz Litije in Satans Brothers iz Zagorja“.

LJUBLJANA - V Narodnem muzeju Slovenije v Ljubljani je na ogled razstava Positule situle. Izhodišče in namen razstave pojasnjuje že njen podnaslov: situla iz Vač kot znak in simbol, tržno blago in ustvarjalni navdih. Razstavljeni so predmeti, katerih nastanek je spodbudila vaška situla. Poleg odlitkov, ki so nastali v Narodnem muzeju Slovenije in so v vsem podobni izvorniku, so se situle lotili tudi akademski umetniki in oblikovalci, ljudski ustvarjalci, izdelovalci spominkov, promocijskih daril in zlatarji. Upodobljena je tudi na znamkah, razglednicah, prospektih, voščilih, obeskih, priponekah in značkah.

LJUBLJANA - Pri založbi Grad je izšla knjiga zgodovinarja in profesorja na ljubljanski Fakulteti za družbene vede Janka Prunka Kratka zgodovina Slovenije. Delo, posvečeno 150-letnici Zedinjene Slovenije, na 220 straneh bralca seznanja z dogajanjem na ozemlju Slovenije, od antike do samostojne Slovenije, pri čemer Prunk še posebej poglobljeno obravnava 20. stol. Posebno pozornost Prunk posveča obdobju po letu 1918, ko je Slovenija postala teritorialno politična stvarnost, v posebnem poglavju pa obravnava tudi razvoj samostojne Slovenije. Knjiga ni namenjena zgodovinarjem, ampak naj bi služila kot osnovna informacija in celovit pregled. Knjižica je pri isti založbi izšla že pred dvema letoma, in sicer v angleškem in nemškem jeziku. Urad vlade za informiranje RS pa jo je uporabljal tudi kot promocijsko gradivo.

Slovenija in šport

SANTANDER - Na svetovnem prvenstvu invalidov v streljanju je Franci Pinter osvojil bronasto medaljo v disciplini malokalibrska puška 3 x 40. Ernest Jazbinšek pa je z zračno pištolo zasedel 21. mesto.

LJUBLJANA - V finalu atletskega pokala Slovenije na stadionu ŽAK v Ljubljani je Celjan Alen Topolovčan v troskoku za 25

cm izboljšal lastni državni rekord. Nova najboljša znamka je zdaj 16,95 metrov.

KRANJ - Celjska plavalka Urša Roš je na mednarodnem plavalnem prvenstvu Kranja postavila državni rekord na 200 m delfin. Nova najboljša znamka na tej razdalji znaša 2:18,62 minute. Rekord mitinga so postavili med drugimi Jure Bučar na 200 m prosto (1:52,93), Alenka Kejžar na 200 m mešano (2:22,13) in Metka Sparavec na 50 m prosto (26,35).

FRANKFURT - V evropskem prvenstvu s samostrelji so streljali ekipno na 30 m, v kombinaciji stoje in kleče. Odlični Švicarji, ki so zasedli 1. mesto, so z 2251 krogi dosegli nov svetovni rekord, Slovincem pa je pripadlo bronasto odličje. Rajmond Debevec, Damijan Kandare, Matjaž Šuligoj in Izidor Hreščak so zadeli 2245 krogov in zasedli 3. mesto. Še posebej se je v ekipi izkazal Rajmond Debevec, ki je s 597 krogi kar za 6 krogov izboljšal svetovni rekord.

TACEN - Na prijateljski nogometni tekmi sta se 20. junija pomerili športni društvi vaticanske varnostne službe sv. Mihael in izobraževalnega centra notranjega ministrstva Tacen. Tacenski nogometaši so premagali vaticanske stanovske kolege z dvema goloma razlike (4:2). Vaticanska varnostna služba je bila ustanovljena leta 1971 po razpustitvi papeževih orožnikov, opravlja pa naloge varovanja in nadzora znotraj mestne države Vatikan, zaupano ji je osebno varovanje papeža in drugih funkcionarjev vaticanske države, varuje pa tudi njene meje in bogato zgodovinsko dediščino.

Slovinci v Argentini

BARILOCHE

PRAZNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

V četrtek, 25. junija, smo se spomnili slovenskega državnega praznika.

Na Trgu narodnostnih skupin se je ob opoldanski uri zbiralo veliko število rojakov skupno z zastopniki oblasti in delegacijami drugih evropskih narodnosti. Pisana družba zastav in narodnih noš je dala kot vedno posebno barvitost temu slavnostnemu sestanku.

Bariloški župan Cesar Miguel in predsednik Slovenskega planinskega društva arh. Andrej Duh sta razvila slovensko in argentinsko zastavo in po petju obeh himen je spregovoril arh. Duh.

V lepo pripravljenem nagovoru je pokazal na petdesetletno razdobje od prihoda povojne emigracije, in povedal, da so takratni izseljenci zapustili svoje domove z žalostjo in po sili ter se spomnil dvanajstisoč pobitih ob koncu vojne po oblastnikih stare domovine. Glede naselitve v deželi jezer je poudaril, da so številni novodošli Slovenci izbrali te kraje za svoj novi dom, ker so našli tukaj dosti sličnosti z domačimi pokrajinami onkraj oceana. Pokazal je na slovenski doprinos k razvoju bariloškega planinstva, saj številna slovenska imena pričajo o slovenski ljubezni do kordiljerskih predelov. Prav tako so se Slovenci vključili v krajevno kulturno dejavnost s sodelovanjem pri folklornih prireditvah in pri lepšanju mesta, kjer pomagajo zasajati dreve ob pomembnih cestah. Govornik je podčrtal, da smo dospeli v Argentino skoraj brez vsega, a bili gostoljubno sprejeti. „Nosili smo v svojih srcih ljubezen do domovine in do Boga in oprti na te vrednote smo znali ubrati življensko pesem upanja v novi deželi, ki ji bomo zmeraj hvaležni“.

Po svečanosti smo se podali v Planinski stan, kjer so pridne roke pripravile tečno in skrbno izdelano zakusko.

Slovenski praznik je doživel dokaj pozornosti. Predvajala ga je televizija, krajevni dnevnik „El Cordillerano“ pa je objavil skoraj dve strani dolg članek o naši srenji. Navedli so številne odstavke Duhovega govora pa prinesli razsežno in točno poročilo o delu Slovincem v bariloškem občestvu.

VA

SPOMINSKA PROSLAVA

V nedeljo preteklega 28. junija smo se rojaki zbrali v zavodu María Auxiliadora ob običajni uri pri daritvi slovenske sv. maše za vse žrtve komunistične revolucije v Sloveniji med drugo svetovno vojno in v neposrednem obdobju po njej. Maševal je naš dušni pastir Branko Jan. Slovesnost je bila poudarjena z navzočnostjo skupine mladih in otrok v narodni noši ter z našo zastavo.

Nato smo se podali v Stan Slovenskega planinskega društva, kjer sta položila venec pred spominsko ploščo žrtvam dva bivša domobranca Ivan Arnšek in Božo Eiletz. Predsednik SPD arh. Andrej Duh pa je povabil vse navzoče k minuti molka, da tako počaste njihov spomin.

Že v dvoranji je Mirica Razinger ostvarila svečano vzdušje s kratko uvodno mislijo. Nato je Milan Magister ml. podal zelo globok nagovor gospe Lije Kambič, katerega zaključne misli tu navajamo:

„Nismo več sami, ko se spominjamo vseh žrtv vojne in revolucije! Ko je cerkev na slovenskih tleh opravila pogrebne svečanosti za vse zamočlane mrtve, jih je

tudi sprejela v svoje občestvo mrtvih. Odslej nas velik del vernega naroda spremlja junija meseca v molitvi ob prižganih svečah na vseh znanih moriščih. Na poljih, prepojenih s krvjo mučencev, že poganja nova rast, plaho in počasi, ker jo še duši plevel. V prihajajočem poletju pa je vse več tihih, marljivih rok, ki rahljajo in čistijo še vlažno zemljo, da bi obilno rodila.“

Sledila je prireditev, ki je vsebovala: pesem Gozdlič je že zelen v izvedbi otroškega zbora pod vodstvom dirigentke Lučke Jermanove; recitacija Spomin junakom v izvedbi tretjega in četrtega razreda Šole Jakoba Aljaža; razmišljanje p. Miha Žužka o knjigi „Palme mučeništva“, ki jih je prebral Ciril Markež; pesem Srce je žalostno v izvedbi istega zbora; Karla Mauserja recitacija Mrtvi živim, katero sta podala srednješolca Matjaž Kambič in Mihaela Jerman, in končno v izvedbi priložnostnega moškega zbora tudi pod vodstvom dirigentke Lučke Jermanove domobranska koračnica Mi slovenski smo vojaki.

Kot sleherno leto smo za zaključek zapeli vsi skupaj pesem Moja domovina

SŽ

Osebne novice

Krst. V cerkvi Marije Pomagaj je bil krščen, v nedeljo 5. julija, **Tomaž Rode**, sin Toneta in ge. Kristine roj. Kremžar; botra sta bila Andrej Rode in Lučka Kremžar De Luisa. Krstil je msgr. Jože Škerbec.

Srečnim staršem naše čestitke!

Poroka: V cerkvi Marije Pomagaj sta se v petek, 3. julija, poročila **Karlo Pregelj** in **Monika Svetlin**, za priče so bili ženinovi starši Oskar in ga. Stanislava roj. Močnik in nevestin oče Karel in sestra ga. Milena Svetlin por. Štefe. Poročil ju je župnik g. France Cukjati.

Novoporočencema veliko sreče v življenju.

Zlata poroka: V Bariločah sta 21. junija praznovala zlato poroko **Mira in inž. Milan Ecker**.

Čestitamo!

Smrti: Umrli so **Franc Vester** (71) v Ramos Mejiji, **Cilka Urbančič roj. Maček** (76) v San Justu, **Elsa Noemi Bučar roj. Abitante** (58) v Liniersu in **Ludvik Pikec** (85) v Ramos Mejiji.

Naj počivajo v miru!

Nova slovenska diplomantka. Na univerzi v Moronu je v torek, 30. junija diplomirala gdč. **Danica Petkovšek** in prejela naslov „licenciada en Sistemas de Computacion“.

Iskreno čestitamo.

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena so darovali: A. Jeločnik \$ 100.-; N.N. Hurlingham \$ 50.-; ga. Mira Ecker \$ 300.-.

Bog plačaj!

Centralni odbor in odseki Domov Zveze slovenskih mater in žena so darovali za argentinsko Caritas ob poplavih na severu Argentine za prizadete družine:

Centralni odbor \$ 200.-; Moron - Castelar \$ 200.-; Ramos Mejía \$ 200.-; San Justo \$ 200.-; San Martín \$ 200.-. Caritas je izstala o prejetem denarju uradno potrdilo.

Obvestila

SOBOTA, 11. julija:

Ples v Slomškovem domu: **MAX** ob 22.30 uri.

NEDELJA, 12. julija:

Biserna maša župnika Albina Avguščina ob 11. uri v Carapachayu, nato pa skupno kosilo.

Spominska proslava za padle domobrance v San Martinu po sv. maši.

ČETRTEK, 16. julija:

Seja upravnega odbora **ZS** ob 20. v Slovenski hiši.

V San Martinu redni sestanek Zveze žena-mati

PETEK, 17. julija:

Seja Medorganizacijskega sveta ob 20. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 18. julija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 8. avgusta:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

Mali oglasi

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
PSIHOLOGINJA

Lic. Marjana Volovšek, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadst. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Almaguer 3351, 1. nadst. "F", San Justo. Tel. 482-5624.

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 627-4242 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandezias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Slovenska kulturna akcija

vabi na vokalni koncert, ki ga bo izvajal solist ljubljanske opere bas-baritonist

Janez Vasle

ob klavirski spremljavi prof. Haydeé Trinca

v veliki dvorani Slovenske hiše
v soboto, 18. julija 1998 ob 20.30 uri.

PLES v Slomškovem domu

MAX

v soboto, 11. JULIJA ob 22.30 uri
Sodeluje DJZone

511 ČLANOV V SAN JUSTU

Pisarna Sloge v Našem domu, H. Yrigoyen 2756. Tel 651-1760
je odprta ob nedeljah po slovenski maši od 9,30 do 11,30
in ob torkih od 18. do 20. ure.

Vodi jo gdč. Julka Moder, ki sprejema denarne vloge, iz plačuje
obresti in manjša posojila, sprejema plačila naročnin in članarin.
Čas je zlato. Izkoristite ga, saj vam je Sloga blizu!

SLOGA DA VEC! V SLOGI JE MOC!

Slovenski dom San Martin

12. julija po sv. maši
Spominska proslava
za padle domobrance

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

4. julija 1998

1 dolar	170,24 SIT tolarjev
1 marka	93,80 SIT tolarjev
100 lir	9,52 SIT tolarjev

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421
e-mail: esloveniau@impsat1.com.ar
e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 7211
	Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

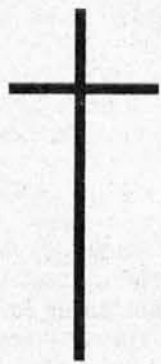
Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA
dol.; ostale države v obeh Amerikah 100
USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija,
Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje
z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA
dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires -
Argentina - Tel.: 307-1044 - Fax: 307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

LJUBLJANA - Ob dnevu slovenske policije je izšla brošurica z naslovom Smejmo se skupaj - vicev na račun policije ni! Vse je res! ki prinaša prek 300 policijskih šal. Ministrstvo za notranje zadeve bo knjižico uporabljalo za svoje promocijske namene in za zblíževanje z državljani, so sporočili iz

kabineta notranjega ministra. Gre za že drugi objavljeni „šopek“ šal, ki jih zbirajo v službi za stike z javnostjo tega ministrstva.

Članom in rojakom v Argentini, Sloveniji in po svetu sporočamo, da je v Buenos Airesu umrl gospod

Rudolf Smersu

naš častni član, član Načelstva SLS-SKD in bivši predsednik Slovenskega narodnega odbora.
Vse življenje je deloval za slovenski narod.
Naj počiva v miru.

Slovenski krščanski demokrati
Območje Argentina in Južna Amerika

Odšla je k Očetu 27.6.1998 naša draga teta, gospodična

Katalina Kmetič

v starosti 90 let, v Pueblo San José, Coronel Suárez, provincia Buenos Aires.
Priporočamo jo v molitev.

Družina Lužovec

Člani Slomškovega doma sporočamo, da nas je zapustil naš bivši predsednik

France Vester

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.
Domačim naše iskreno sožalje

Odšel je po plačilo k Bogu
naš dragi mož in oče

Franc Vester

Prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je v 82. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, stari oče in stric

Lovro Berčič

domobranski oficir

Iskrena hvala vse prijateljem in znancem, ki ste ga prišli kropit. Naša zahvala g. Janezu Petku za opravljene molitev ob krsti, g.g. Jaku Barletu in Mirku Grbcu za daritev sv. maše in pogrebne obrede.

Pokojnega priporočamo v molitev in trajen spomin.

Žalujoci: žena Marija,
otroci: Lejka, Darko, s. Gabrijela-Emilijana in Milan,
sestre: Martina in Mara,
vnuki: Fabjan, Damjan, Fernando, Walter, Hernan, Alejandro in Leonardo,
snahi: Ana in Rosa.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga obiskovali in molili za zdravje.
Srčna hvala gg. duhovnikom za molitve ob krsti, g. Ignaciju Groharju za somaševanje, prav posebno pa prelatu Jožetu Škerbcu za pogrebno mašo, poslovilne besede in vodstvo pogreba.

Iskrena zahvala tudi vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njegovega darovali cvetje ter nas spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena: Francka roj. Tomazin,
sinovi: Danijel, Miha in Luka
hčerki: Veronika in mož Andrej Dimnik, Nevenka,
vnuki: Cinthya, Karolina, Vanessa in Matija,
tašča: Franciška Tomazin in vse sorodstvo,
v domovini pa bratje: Pavle, Jože, Marjan, Miha ter sestri Tončka por.

Dorežan in Slavka por. Radon, vsi z družinami;
bratranca: Jože in Tone z družino.

Buenos Aires, Los Angeles, Rudno, Podnart, Mlaka, Kropa, Kranj, Tržič, Radovljica